

γονούντες αὐτὸν τὸν τόπον διὰ τῆς ναυτιλίας, τῆς ἐμπρίας καὶ τῶν τεχνῶν. Ἀρμύζει λοιπὸν καὶ συμφέρει διὰ τὴν ἱστορικὴν καὶ τὴν ὑλικὴν ἀξίαν τῶν παμφόρων τούτων τόπων νὰ φροντίζωσι περὶ ἐκκλησιῶν καὶ σχολείων τὰ δέοντα καὶ ὁ μητροπολίτης Νεοκαισαρείας, καὶ ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία, ὅταν οἱ κατὰ τόπους πρόκριτοι δὲν ἐπιμελῶνται τὰ κοινὰ ταῦτα καθήκοντα καὶ συμφέροντα. Ὁ νῦν ἀρχιερεὺς, λεγόμενος Δεόντιος, τὴν πατρίδα Καισαρεὺς, φημίζεται ἀνὴρ λόγιος, συνετός, δραστήριος καὶ ζηλωτὴς τοῦ καλοῦ. Ἐλπίζεται λοιπὸν καὶ νὰ ὠφελῆσθαι μεγάλως πάσας τὰς κοινότητας τῆς περιφερείας ταύτης, χρηζούσας πολλῆς περιποιήσεως καὶ βελτιώσεως.

ΔΕΙΝΑΓΟΡΑΣ.

ἌΤΤΑΙΑ καὶ ΒΟΤΙΑΙΟΝ.

Στέφανος ὁ Βυζάντιος μόνος ἀναφέρει λίμνην Ἄτταϊαν παρὰ πόλιν Βοτιάϊον ἐν τῇ Φρυγίᾳ καὶ πιθανῶς δὲν ἦσαν μικραὶ τινες ἢ τε λίμνη καὶ ἡ πόλις. Ἐπειδὴ δὲ πασῶν τῶν ἄλλων τῆς Φρυγίας παλαιῶν μεγάλων λιμνῶν ὑπάρχουσι γνωστὰ τὰ τε παλαιὰ καὶ τὰ νεώτερα ὀνόματα, εἰκάζομεν, ὅτι ἡ τῶν παλαιῶν λίμνη Ἄτταϊα εἶναι πιθανῶς ἢ νῦν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν λεγομένη Ἐγερδὶρ, λίμνη μεγάλη, διαπλευμένη, ἔχουσα ἰχθύας, καὶ νησίδα τενα κατοικουμένην ὑπὸ χριστιανῶν, ὡς 400 οἰκογενειῶν, ἀλιέων, γεοπόνων καὶ ὀλίγων ἐμπόρων καὶ τεχνιτῶν, λαλούντων διεσθαρμένην τὴν Γραικικὴν διάλεκτον. Μέχρι πρὸ ὀλίγου αἱ Εὐρωπαῖοι περιηγηταὶ δὲν εἶχον ἐπίσκεψῆναι, οὔτε σημειώσαι ἐν ταῖς χάρταις τὴν λίμνην καὶ τὴν χριστιανικὴν πολίτην Ἐγερδὶρ, καὶ τοὶ ἀπεχούσας οὐ πολὺ ἀπὸ τῆς Πισιδικῆς Σπάρτης καὶ ἄλλων γνωστῶν τόπων τῆς Φρυγίας, ἀλλὰ περικλειομένης ὡπσοῦν ὑπὸ βουνῶν καὶ ὄρεων μακρῶν τῶν μεγάλων ὄδων.

Ἄν ἡ λίμνη Ἐγερδὶρ ἀποδειχθῆ, ὅτι εἶναι ἡ τῶν παλαιῶν Ἄτταϊα, πιθανῶς τότε καὶ Βοτιάϊον εἶναι ἢ νῦν ὁμωνύμως λεγομένη νησίς καὶ πόλις. Ἡ αὐτῆσι πεδιάς λέγεται εὐφρὸς καὶ χρηστοῖνοῦσα, δκλονότι ἐπιτηδεῖα εἰς ἀμπελοργίαν καὶ κατασκευὴν ἀγαθῶν οἴνων, τοὺς ὁποίους ὅμως οἱ κάτοικοι χριστιανοὶ κρύπτουσιν, ἢ μεταφέρουσιν ἀλλαχού μετὰ φόβου τινός, καθὼ προῦν ἀχρηστον εἰς τοὺς κρατοῦντας.

Ἄς ἐξετάσωσιν οἱ αὐτῆσι λόγοι Φρύγες, ἂν σώζεται τὸ παλαιὸν ὄνομα ἐκ παραδόσεως ἢ ἐπιγραφῶν καὶ νομισμάτων, ἵνα περιγράψωσι τελειότερον τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς πόλεως καὶ ὅ,τι ἄλλο περὶ τῶν τόπων αὐτῶν.

ΔΕΙΝΑΓΟΡΑΣ.

Ο ΠΛΟΥΣΙΟΣ καὶ Ο ΠΕΝΗΣ.

Ποῖον ὀνομαζόμενον πλούσιον; Τὸν ἐν τρυφῇ διάγον-

τα, τοῦ ὁποίου ἢ μὲν δόξα περιρριζεται εἰς τὴν κοῦφον ὑπερφάνειαν, τὰ δὲ προτερήματα εἰς τὸ θεραπεύειν τὰ ἴδια αὐτοῦ πάθη, τὸν μόνον τῶν ἐπιθυμιῶν αὐτοῦ ἄρια ἔχοντα τὴν περιουσίαν, καὶ ὅστις συνήθως δι' ἐγκλημάτων καὶ σκανδάλων μέγας καθίσταται.

Ὅποῖος δὲ προωρίσθη ὑπὸ τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας: Εἰρήνης ἄγγελος καὶ παρήγορος μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων θεσιμένος, ὅπως μεσιτεῦσιν εἰς τὴν διανομὴν τῶν τῆς γῆς ἀγαθῶν τῆς προνοίας ἀπόστολος, διδάσκων τοῖς μὴ εἰδόσι τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς καὶ δικαίων αὐτὴν παρὰ τοῖς κατηγοροῖς αὐτῆς. Ὡς δὲ ὁ τῆς ἡμέρας λαμπρὸς ἀστὴρ διὰ τῆς κινήσεως αὐτοῦ διδάσκει τοὺς πάντας τὴν δόξαν τοῦ Δημιουργοῦ, οὕτω καὶ ὁ πλούσιος διὰ τῶν εὐεργεσιῶν ἀναγγέλλει εἰς τὰς ἀνθρώπινους καρδίας τὴν τοῦ Θεοῦ σοφίαν καὶ ἀγαθότητα. Καὶ ἂν μὲν φιλήργυρος γίνηται, τράμευ καθίσταται πρόξενος, ἂν δὲ γενναῖος, παρηγοριῶς, Θεός, ἂν εὐεργετικὸς, θαίμων, ἂν βάρβαρος.

Ὅποῖος δὲ πάλιν καλοῦμεν πίνητα; τὸ μεμονωμένον ἐκεῖνο ὄν, τὸ προγεγραμμένον, τὸ τῆς φύσεως σκύβαλον, τὸ φαινόμενον, ὡς λέγει τις τῶν σοφῶν, ὅτι διέφυγε τὴν προσοχὴν τῆς θείας προνοίας, τὸ ἔρπον ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ πάντων καταφρονούμενον καὶ εἰς τὸ μέτωπον τοῦ ὁποίου ἢ διστυχία ἐνετύπωσε τὸ αἶσχος τὸν ἀλήτην ἄνθρωπον, τὸν ὁμοιάζοντα τόπον ὑπὸ κεραυνῶ ἔκλυθέντα, εἰς τὸν ἵποϊον μετὰ τρόμου προσέρχεται τις καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἄνθρωπον τὸ νὰ ὀμιλήσῃ τις φαίνεται χάρις ὅστις ἀπόλεσε τὰ τοῦ ἀνθρώπου δικαιώματα καὶ τὴν τῆς διστυχίας ἀξιοπρέπειαν τὸν ὁποῖον οὐδεὶς οἰκτερεῖ, οὐδεὶς ἐσθθεῖ, εἰμὴ μετὰ δυσσεσκείας ὅστις κατήντησε νὰ ἐρυθροῖα διὰ τὴν κατάστασιν του, ὡς νὰ ἔπαυσε τοῦ νὰ ἦναι ἄνθρωπος, ἀφότου ἐδυστύχησε.

Ἄλλ' ὡς πρὸς τὴν θεῖαν πρόνοιαν ὁ πτωχὸς εἶναι τὸ πλάσμα τὸ μάλλον αὐγὴν ἐνδιαφέρον, τὸ δεῖγμα τῆς σοφίας αὐτῆς, ἥτις τὸν μὲν πτωχὸν ἀνέδειξεν ἀναγκαῖον εἰς τὸν πλούσιον, αὐτὸν δὲ προστάτην τοῦ πτωχοῦ τὸν πτωχὸν λυτρωτὴν τοῦ πλουσίου, ἰδοὺ λυτρωτὴν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τοῦ πλοῦτος, χορηγῶν αὐτῷ τὴν περιστάσιν τοῦ νὰ τὸν μεταχειρισθῆ πρὸς ἐλεημοσύνην. Ὡς πρὸς τὴν θεῖαν πρόνοιαν ὁ πτωχὸς εἶναι ὁ κριτὴς, ὁ τὴν τύχην τῶν ἰσχυρῶν καὶ πλουσιῶν τῆς γῆς διανέμων, ὁ ἐπιφέρων εὐγὰς ἢ ἀναθέματα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

Ἐν βραχυλογίᾳ, ὅ,τε πτωχὸς καὶ ὁ πλούσιος εἰς ἄλλο τι εἶναι περιορισμένοι, παρ' ὅ,τι ἡμεῖς νομίζομεν ὁ μὲν πλούσιος εἶναι ὁ ἀπεσταλμένος, ὁ δὲ πτωχὸς, ὁ ἀγαπητὸς τοῦ Θεοῦ ὁ μὲν ἔχει τὴν ἐντολήν, ὁ δὲ τὰ δικαιώματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ πρῶτος ἵνα διδῆ, ὁ δὲ δεῦτερος ἵνα λαμβάνῃ. Καὶ ὡς εἰς μὲν τοὺς γονεῖς ἀνετέθη ἡ τῶν ἰδίων αὐτῶν τέκνων ἀνατροφή, εἰς δὲ τοὺς νομοθέτας ἢ τῆς κοινωνίας ἀγωγή, εἰς δὲ τοὺς βασιλεῖς ἢ τῶν ἐπικρατειῶν κυβέρνησις, οὕτω καὶ οἱ πλούσιοι ἐπλάσθησαν διὰ ν' ἀνατεθῆ εἰς αὐτοὺς ἡ περὶ τῶν πτωχῶν φροντίς. Ἐδῶθησαν δὲ εἰς αὐτοὺς τὰ πλοῦτη, ἵνα διανέμωσιν αὐτὰ εἰς τοὺς ἐξαρουμένους, καὶ διὰ τῶν φιλοδωριῶν ν' ἀποπληρώσῃ τὸ κενόν, τὸ ὑποῖον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἔθεσεν ἡ διστυχία.

Τοιαῦτα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γράφει ὁ περίφημος τοῦ Ναπολέοντος ἀρχιγραμματεὺς Καμβακέρης [Cambacères], συνωδᾶ πρὸς τὴν τῶν ἀρχαίων φιλοσοφικᾶς διδασκαλίας καὶ τὰς χριστιανικᾶς.

ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ ΚΡΗΤΗΣ.

Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει τὸν Λαβύρινθον τῆς Αἰγύπτου, πλεσίαν τῆς λίμνης Μοίριος. Ἦσαν δὲ δώδεκα παλάτια συναφῆ, ἔχοντα μεταξύτων συγκοινωνίαν, εἰς τὰ ὅποια ἠριθμοῦντο τρισχίλιοι θάλαμοι, ἐξ ὧν οἱ χίλιοι πεντακῆσοι ἦσαν ὑπὸ τὴν γῆν. Ὁ Στράβων, ὁ Σικελιώτης Διόδωρος, ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Μέλας, γράφουσι τὸ ἀξιοθέατον αὐτὸ ἔργον μετὰ τοῦ αὐτοῦ θουμασμοῦ, ὡς ὁ Ἡρόδοτος. Οὐδέεις ὁμοίως εἶπεν, ὅτι οἰκοδόμησαν αὐτὸ οἱ Αἰγύπτιοι· ἵνα περιπλανῶσι τοὺς θέλοντας νὰ τὸ περιδιαβῶσι. Ἀλλ' εἶναι φανερόν, ὅτι, ἐάν τις περιεῖραχτο κὺτὸ ἄνευ ὁδηγοῦ, ἐκινδύνει ν' ἀποπλανηθῆ. Ἡ λέξις λαβύρινθος, κατὰ γράμμα ἐκλαμβανομένη, ἐφανέρωνεν εἶδος τι διαστήματος ἀπὸ τείχη περιφραγμένον, καὶ ἀπὸ πύλλων δρόμους διατετηρημένον, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἐσταυρόνοντο, καθὼς οἱ τῶν κατομιῶν, καὶ μεταλλείων, οἱ δὲ εἶχον περιστροφῆς, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἤτον μεγάλας περὶ τὴν ἀκρὰν, ἀπὸ τὴν ὅποιαν εἶχον τὴν ἀρχὴν, καθὼς αἱ σπειροειδεῖς γραμμαὶ αἱ ὅποια φαίνονται εἰς τινὰς κογχύλας. Κατὰ δὲ τὴν μεταφράσιν, προσσημώσθη εἰς τὰ σακατὰ καὶ ἀπατάλα ζητήματα, εἰς ἀποκρίσεις ἀμφιβόλους, καὶ παροξυνημέ, καὶ εἰς ἐκεῖνας τὰς ἀνακρίσεις, αἵτινες, μετὰ διεξοδικῆς ἀποπλανήσεως, πῶς ἐπανάχουσιν εἰς τὸ, ὅθεν ἐξέλθουμεν, τέρμα. Ποίᾳς κατὰ σκευῆς ἤτον ὁ τῆς Κρήτης Λαβύρινθος; Διόδωρος ὁ Σικελιώτης ἀναφέρει ὡς συμπερασμὸν, καὶ ὁ Πλίνιος, ὡς ἔργον βεβαιον, ὅτι ὁ Δαϊδάλας ἦν εἰς μικροτέραν ἀναλογίαν. Λέγουσι προσέτι, ὅτι, ὁ Μίνως ἐπρόσταξεν τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ, διὰ νὰ κρατῆ ἐντός οὗτου περιεκλεισμένου τὸν Μινώταυρον, καὶ ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τῶν δὲν ἐσώζετο πλέον, ἢ ὅτι διεφθάρη ἀπὸ τὴν παλαιότητα, ἢ τὸν κατέστρεψαν ἐπίτηδες. Οὕτως ὁ Σικελιώτης Διόδωρος καὶ ὁ Πλίνιος ἐθεώρουν τὸν Λαβύρινθον ἐκεῖνον ὡς μεγάλην οἰκοδομὴν, ἐνῶ ἄλλοι συγγραφεῖς παριστῶσι ἀπλῶς ἄντρον, ἐσκομμένον εἰς τὴν πέτραν, καὶ πλήρες ἀπὸ θρύμους ἐλικοειδεῖς. Ἐπὶ τῶν παραδόσεων τούτων μένει εἰς ἡμᾶς νὰ δεχθῶμεν τὴν πιθανώτεραν. Ἄν ὁ τῆς Κρήτης λαβύρινθος ἐτεχνεύθη ὑπὸ τοῦ Δαϊδάλου ἐπὶ τοῦ Μίνως, διὰ τί περὶ τούτου, δὲν ἀνέφερον ὁ Ὀμηρος, ὅστις πολλάκις ἐγραφε περὶ τοῦ θασιλέως ἐκεῖνον καὶ τῆς Κρήτης, οὔτε ὁ Ἡρόδοτος, ὅστις περιγράφει τὸν τῆς Αἰγύπτου, εἰπὼν, ὅτι τὰ ὑπομνήματα τῶν Αἰγυπτίων εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ τὰ τῶν Ἑλλήνων, οὔτε οἱ ἀρχαῖοι γεωγράφοι καὶ συγγραφεῖς τῶν λαμπρῶν τῆς Ἑλλάδος χρόνων; Ἀπονέμουσι δὲ τῷ Δαϊδάλῳ τὸ τεχνούργημα τούτου, τοῦ ὁποίου τ' ὄνομα μόνον ἀρκεῖ ν' ἀζαιρέσῃ τὸ ἀξίωπιστον τῆς παραδόσεως. Κατὰ ἀλήθειαν τὸ ὄνομα τούτου, καθὼς καὶ τὸ τοῦ Ἡρακλέους, ἔγινον κατασφύγιον τῆς ἀμαθείας, ὅταν ἐκτείνῃ τὰς θεωρίας αὐτῆς εἰς τὰς ἀρχαίους χιῶνας. Ὅλα τὰ μεγάλα ἐπιχειρήματα, ὅσαι αἱ μεγάλαι πράξεις, αἵτινες περισσοτέραν εἰχόντων δύναμιν ἢ νοῦν, ἀποδίδονται

εἰς τὸν Ἡρακλέα. Ὅλα δὲ τὰ ἀφορώντα τὰς τέχνας καὶ ἀπαιτοῦντα κρίσιν τινὰ πρὸς κατόρθωσιν, εἰς τὸν Δαϊδάλον.

Οὕτως ἢ ἄλλως, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν νεωτέρων τῆς Κρήτης περιηγητῶν τοιούτου τινὸς ἔργου, μετὰ γάλου ἢ μικροτέρου, ἢ ἀρχὴ ἢ τὸ στόμιον, φραγμένον ὑπὸ διαφόρου ὕλης διὰ χρόνου, σώζεται οὐ μακρὰν τῶν ἐρειπίων τῆς παλαιᾶς Γορτύνης, ἢ ὅποια σώζει ἄχρι τοῦ νῦν τὸ παλαιὸν ὄνομα, ὡς καὶ ὁ Λαβύρινθος, οἱ δὲ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὸν εἰσέρχονται καὶ προχωροῦσιν ἐντὸς αὐτοῦ μέχρι τινὸς μετὰ τινος δυσκολίας καὶ λαμπάδων.

Μ Ω Μ Ο Σ

ΜΕΡΟΣ Α.

Τ Ο Α Γ Ρ Ο Κ Η Π Ι Ο Ν .

Πραγματοποιῶν καθ' ὕπνου τὰς γλυκεῖας τῆς ἡμέρας μελέτας, καὶ ἀπολαύων ἤδη ὡς ὄντα τὰ τῆς ἐργηγόσεως ὄνειρα, εὐρέθη εἰς τερπνοτάτην ἡέσειν ἐρασμίου τινος χωρίου, ἐνθα διέταττον ἐπιμελῶς τὰ τοῦ ἡδῆ ἀραχομένου Ἀγροκηπίου μου. Τὰς διατάξεις τῆς οἰκοδομῆς, τετελειωμένης ἤδη, διεδέχοντο αἱ τοῦ κήπου, ἐνθα μετὰ πολλῆς προθυμίας καὶ ψυχικῆς χαρᾶς, ἐσημείουν τὰς θέσεις τῶν φυτευθησομένων δένδρων, τὰ ὅποια θεωρῶν ὡς ἡδῆ ῥιζωμένα καὶ θάλλοντα, ἐγκαυρίων διὰ τὰς ἀπ' αὐτῶν ἐλπίζομένας προσόδους καὶ εὐτυχίας μου. Αἱ φυλλοφόροι συκαμινᾶί μου μοι ἐχορήγουν ἀρκετὴν ποσότητα μετᾶξῆς, καὶ ὁ συκῶν μου, ὄχι μόνον τὰς φθινοπωρινὰς πρώϊας διὰ τῶν γλυκυτάτων καὶ δροσερῶν σύκων αὐτοῦ ἐμάγευε τὴν γεῦσίν μου, ἀλλὰ καὶ τοῦ χειμῶνος τὰς δριμείας θλίψεις ἐγλύκαινε διὰ τῶν ἰσχάδων αὐτοῦ. Εὐγνωμονῶ πρὸς τὸν Φάντασον [υἱὸν τοῦ Ὑπνου κατὰ τὴν μυθολογίαν], ὡς μὴ ὑψώσαντά με καὶ μέχρι τοῦ ἐμπορικοῦ βαθμοῦ, ὅστις ἤθελε διαταράξαι ἐξἄπαντος τὸ φιλαγροδίαιτον καὶ ἀπλοῖκόν αἰσθημᾶ μου. Ἡ θεωρία τῶν σύκων διήγερεν εἰς τὴν μνήμην μου ὁσῶς τὰς ἀρχαίας περὶ αὐτῶν δοξασίας. Ἡ συκῆ, ἔλεγον, εἶναι τὸ μόνον ἄνακθον τῶν δένδρων, καὶ ὁ τῶν ξύλων αὐτῆς καπνὸς εἶναι δριμύτατος. Εἰς αὐτὴν δένοντες τοὺς ἀγρίου ταύρους οἱ παλαιοὶ, ἐπίστευον, ὅτι ἡμερόνοντο, καὶ ὅτι ἀπ' αὐτῆς κρεμώμενα τὰ κρέατα ἐγίνοντο ἀπαλώτερα. Διὰ τί ἄρα γε καὶ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θαργηλίων οἱ Φαρμακεῖς ἐκρέμων εἰς τὸν τράχηλον, ὁμὲν ἀνῆρ σῦκα μέλανα, ἢ δὲ γυνὴ λευκά; Εἰς τὰς ἀναμνήσεις ταύτας ἐδυμῆθη τὸν κωμικὸν Ἀριστοφάνην εὐχόμενον τοῖς Νεονύμοις καὶ συκολογεῖν.

• Ὑμῆν ὑμέναι' ὦ, ὑμῆν ὑμέναι' ὦ!

• Οἰκήσατε γοῦν καλῶς,

• Οὐ πρᾶγμα ἔχοντες,

• Ἀλλὰ συκολογοῦντες.

• Ὑμῆν ὑμέναι' ὦ, ὑμῆν ὑμέναι' ὦ!

• Τοῦ μὲν μέγιστον καὶ παχὺν,

• Τῆς δ' ἡδύτην σύκον. [Ἀριστοφ. Εἰρήν.]

Ἐθεώρουν ἀκολούθως τὰς ἀγγέλους τοῦ ἔαρος ἀμυγδαλᾶς μου, καὶ τὰ φύλλα αὐτῶν μοι ἐνθύμιζον τὸν θάνατον τῆς δυστυχοῦς Φυλλίδος, δι' ἔρωτα ὑπὸ ἀμυγδαλὴν θανοῦσης. Αἱ κυδωνίαι μοι ἐνθύμιζον τοὺς νόμους τοῦ